Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 46

Datum B&W-besluit 1 juni 2021, 21 september 2021

Voor de raadsvergadering van
29 september 2021

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat

Afdeling Jeugd en Samenleving

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
F. Albers
020 540 4346
f.albers@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Burgers en samenleving (B&S)
op 15 september (besloten om door te schuiven naar deze vergadering tijdens vergadering raadscommissie 23 juni 2021)

Onderwerp

Atelierbeleid 2021 'Ruimte voor verbeelding. Kunst kleurt Amstelveen'

Gevraagd besluit

Het Atelierbeleid 2021 'Ruimte voor verbeelding. Kunst kleurt Amstelveen' vast te stellen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Om kunstenaars te behouden en aan te trekken is het essentieel dat zij voldoende ruimte krijgen om te produceren, presenteren en ontmoeten. Daartoe stelt de gemeente ateliers beschikbaar. Met dit atelierbeleid geven we een positieve impuls aan de gemeentelijke ateliers passend binnen de bredere ambitie van het cultuurbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Op basis van de Cultuuragenda 2020-2024 en de motie 'Transparant beleid ateliers voor Amstelveen' uit 2019 alsook de input van kunstenaars en het advies van de Adviescommissie Beeldende Kunst (ABK) zijn de volgende beleidskaders geformuleerd:

<u>Transparant beleid</u>
1) Er worden heldere criteria geformuleerd voor de toewijzing van ateliers.
2) Het atelierbeleid, specifiek de wijze van inschrijving en de toewijzingscriteria, wordt online gepubliceerd en actief gecommuniceerd naar kunstenaars.

<u>Stimulans startende kunstenaars</u>
1) Onder startende kunstenaars worden kunstenaars gerekend die hun opleiding niet meer dan vijf jaar geleden hebben afgerond.
2) Er worden voor startende kunstenaars soepelere toewijzingscriteria gehanteerd dan voor gevorderde kunstenaars.
3) Er wordt contact gelegd met een kunstopleiding om startende kunstenaars aan te trekken. Eén van de projectateliers wordt gereserveerd voor tijdelijke projecten van startende kunstenaars.

<u>Professionele kunstenaars</u>
1) Kunstenaars worden kwalitatief getoetst op hun professionaliteit.
2) De toetsing wordt verricht door een beoordelingscommissie die onder meer bestaat uit kunstenaars, een afgevaardigde van de ABK en een onafhankelijke deskundige.

<u>Optimaal gebruik en doorstroming</u>
1) Het delen van een atelier wordt verder gestimuleerd. Kunstenaars worden kwantitatief getoetst om te bepalen of zij in aanmerking komen voor een eigen of voor een gedeeld atelier.

2) Gezien het beperkte aantal betaalbare alternatieven voor gemeentelijke ateliers krijgen kunstenaars de mogelijkheid om zich na de maximale huurtermijn opnieuw in te schrijven voor een atelier.
3) De projectateliers worden voor specifieke doeleinden gebruikt. Dit wordt vastgelegd in de bruikleenovereenkomsten.
4) De overgangsregeling voor oudere kunstenaars komt te vervallen.

Maatschappelijke bijdrage

Het leveren van een maatschappelijke bijdrage wordt een voorwaarde voor de huur van een atelier.

Openstelling en verlevendiging

1) Kunstenaars worden aangemoedigd om samen te werken met culturele en maatschappelijke organisaties en in contact gebracht met bestaande initiatieven.
2) Er wordt zorggedragen voor een open en toegankelijker karakter van de buitenruimte rondom de ateliers.
3) De bestaande subsidieregeling voor de promotie van professionele kunstenaars wordt actief onder de aandacht gebracht bij kunstenaars.
4) De ateliers worden beter gepromoot.

Multidisciplinaire invulling

De ateliers staan open voor alle disciplines, maar er wordt niet actief gestuurd op een multidisciplinaire invulling.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

2. Onderwijs en Ontplooiing.

Aanleiding

Eén van de actiepunten in de 'Cultuuragenda 2020-2024: De Stad als Podium' is de herijking van het atelierbeleid. Bij de vaststelling van de Cultuuragenda 2020-2024 is in december 2019 de motie 'Transparant beleid ateliers voor Amstelveen' unaniem aangenomen. In de motie werd geconstateerd dat de eerdere aanpassing van het atelierbeleid niet het gewenste resultaat heeft gehad.

Argumenten

Kunst en cultuur geven kleur aan een stad. De inwoners van Amstelveen vinden cultuur dan ook belangrijk. In het inwonersonderzoek komt naar voren dat zij een fervent bezoeker zijn van cultuur, maar zelf ook als maker actief zijn in culturele of creatieve hobby's. Toch zijn kunst en cultuur niet alleen van belang vanwege de grote culturele waarde, maar ook vanwege hun maatschappelijk en economisch belang voor de gemeente. Zo dragen kunst en cultuur onder andere bij aan de ontwikkeling van inwoners en sociale cohesie, maar ook aan het vestigingsklimaat en innovatieve karakter van Amstelveen. Dat vraagt om een sterke culturele infrastructuur en een breed cultureel aanbod.

In het atelierbeleid staat de rol van kunstenaars in onze gemeente centraal. De aanwezigheid van kunstenaars is volgens de langetermijnvisie in de Cultuuragenda 2020-2024 een voorwaarde voor een sterke culturele infrastructuur en een breed cultureel aanbod. Zonder makers verdwijnt de productie van cultuur en rest slechts de consumptie. In een florerend 'makersklimaat' krijgen kunstenaars de gelegenheid om hun vak uit te oefenen, te experimenteren, elkaar te inspireren en hun werk te delen met publiek. Om dat te waarborgen is voldoende ruimte voor productie, presentatie en ontmoeting essentieel. Het aantrekken en behouden van talent vraagt daarom om een investering van de gemeente.

Gemeenten hebben diverse instrumenten om de aanwezigheid van makers te stimuleren. Het is algemeen erkend dat de beschikbaarheid van passende en betaalbare werkruimte een vereiste is voor kunstenaars. Zowel ateliers als broedplaatsen voorzien in deze ruimte en leveren zo een bijdrage aan de culturele infrastructuur en het innovatieve klimaat van een stad. Het aanbieden van gemeentelijke ateliers is één van de belangrijkste instrumenten van gemeenten om de werkzaamheden van makers te faciliteren.

Kanttekeningen

Uit de sessies met kunstenaars, het kunstenaarsonderzoek en het advies van de ABK blijkt de grote behoefte aan meer werkruimte. Zodra de huur van een gemeentelijk atelier eindigt, zijn er voor kunstenaars nauwelijks alternatieven in Amstelveen. Dit atelierbeleid lost het tekort aan ateliers niet op, maar tracht wel om de ateliers die er zijn zo optimaal mogelijk te benutten. De gemeente heeft niet de mogelijkheden om meer werkruimte te faciliteren. Het is daarom belangrijk dat het huidige aantal gemeentelijke ateliers in ieder geval blijft gehandhaafd.

Samen met kunstenaars willen we op zoek naar creatieve oplossingen voor het tekort aan werkruimtes, zoals het creëren van ateliers in nieuwe broedplaatsen en voormalige zeecontainers. De gemeente neemt een actieve rol in bij het creëren van tijdelijke ateliers in leegstaande gebouwen, eventueel in samenwerking met een leegstandsbeheerder. De gemeente legt contact met de woningbouwcorporatie om de mogelijkheden voor het creëren van ateliers te verkennen. Daarnaast willen we initiateven faciliteren door hulp en advies te bieden bij bijvoorbeeld bestemmingsplanwijzigingen of vergunningen.

Financiën

Er vinden geen wijzigingen plaats ten aanzien van de financiering. Er wordt vanuit het cultuurbudget jaarlijks ongeveer € 20.600,- betaald voor drie projectateliers in beide ateliergebouwen en de aula van het ateliergebouw aan de Van Weerden Poelmanlaan.

Communicatie

Uit het kunstenaarsonderzoek en de sessies bleek dat het vorige atelierbeleid niet transparant was voor kunstenaars. Na de vaststelling van dit beleid worden de volgende stappen genomen om de transparantie van dit beleid te vergroten:

1) De vaststelling van het atelierbeleid wordt middels een persbericht en nieuwsbrief actief aan alle kunstenaars gecommuniceerd. Kunstenaars die reeds een atelier huren of staan ingeschreven op de wachtlijst worden separaat geïnformeerd.
2) Het atelierbeleid, specifiek de wijze van inschrijving en de toewijzingscriteria, worden online gepubliceerd op de website van de gemeente.

Procedure

Het atelierbeleid is tot stand gekomen met inbreng van kunstenaars en de ABK. Kunstenaars zijn gedurende de ontwikkeling van het nieuwe beleid middels nieuwsbrieven geïnformeerd over de voortgang en actief uitgenodigd om input te leveren:

1) In februari 2021 is een onderzoek uitgevoerd onder kunstenaars over onder meer het atelierbeleid.
2) In maart 2021 zijn verdiepende sessies georganiseerd waarbij onderwerpen aan de orde kwamen zoals de maatschappelijke bijdrage, verlevendiging en openstelling van de ateliergebouwen en het stimuleren van startende kunstenaars. Hierbij waren naast kunstenaars ook de ABK en raadsleden als toehoorder aanwezig.
3) Mede op basis van deze input is een concept atelierbeleid geformuleerd. Kunstenaars kregen in mei 2021 de mogelijkheid om hierop een reactie op hoofdlijnen te geven.

De ABK heeft mede op basis van de sessies in maart 2021 een advies over het atelierbeleid uitgebracht.

Bijlagen

Atelierbeleid 2021 'Ruimte voor verbeelding. Kunst kleurt Amstelveen'.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

B&S 23 juni 2021: Dit agendapunt is niet besproken. De commissie heeft met een ordevoorstel besloten behandeling uit te stellen tot de commissievergadering van 15 september.

B&S 15 september 2021: De commissie B&S heeft het voorstel besproken. In het voorstel en de beleidsnota wordt gesproken over atelierwoningen. Het gaat niet over woningen, maar over werkruimtes. Wethouder Herbert Raat zegt toe het voorstel en de beleidsnota daarop aan te passen.Het CDA overweegt een motie over een kunstzinnige verhalenbank in Amstelveen. GroenLinks kondigt een motie aan over een Amstelveense kunstprijs. Het voorstel kan als bespreekstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

B&W hebben in hun vergadering van 21 september besloten het voorstel en de beleidsnota zoals toegezegd door wethouder Raat in de vergadering van B&S. De wijzigingen zijn in dit collegevoorstel verwerkt en de aangepaste versie van de nota is als bijlage bijgevoegd.

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard Gewijzigd aanvaard Verworpen	

RAADSBESLUIT

Besluit

Het Atelierbeleid 2021 'Ruimte voor verbeelding. Kunst kleurt Amstelveen' vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 september 2021.

De griffier, De voorzitter,

Debby de Heus Tjapko Poppens